

Maak van elk bitumineus plat dak een bruikbare oppervlakte!

Michel Buvé

Ooit fungeerden platte daken louter als beschutting tegen vocht, regen en wind. Anno 2016 beseffen meer en meer bouwheren en ontwerpers dat platte daken in wezen kostbare ruimtes herbergen die gebouwen een belangrijk surplus kunnen bieden op functioneel en/of esthetisch vlak. Specialisten bestempelen ze inmiddels dan ook al een tijdje als 'vijfde gevel', maar eigenlijk zou de mentaliteitswijziging nog een stuk verder mogen gaan, vindt Michel Buvé, voorzitter van BEVAD en technisch adviseur bij Derbigum. "Het is onze morele plicht om de ruimte op elk plat dak optimaal te benutten", benadrukt hij in dit achtste artikel van de Bitubel-reeks omtrent bitumineuze platte daken.

Als iemand een helder zicht heeft op de manier waarop platte daken en de perceptie errond de voorbije jaren en decennia zijn geëvolueerd, dan is het wel Michel Buvé. Met 43 jaar ervaring in het vak bezit de voorzitter van BEVAD annex technisch adviseur bij Derbigum een schat aan ervaring. De kwaliteit van het bitumen, de strengere isolatienormen, de groeiende aandacht voor veiligheid ...: het zijn stuk voor stuk aspecten die ten opzichte van vroeger enorm aan belang hebben gewonnen. Eén facet heeft Buvé echter nauwelijks zien veranderen: het gebruik van het plat dak als ruimte op zich. Met kennis of technische mogelijkheden heeft dit nochtans weinig te maken, weet hij: "Alle vereiste expertise is aanwezig, maar het ontbreekt aan de juiste mentaliteit. Je kan een plat dak allerhande waardevolle toepassingen geven, maar helaas wordt er te weinig aan gedacht.

Kostbare ruimte benutten

In onze dichtbevolkte steden en gemeenten is ruimte een steeds schaarser goed. Deze kostbare ruimte zomaar verkwisten, is dan ook not done. Toch gebeurt het nog elke dag, meer bepaald door platte daken enkel uit te rusten met een bitumen dakbaan en dus niet in te richten als een bruikbare oppervlakte.

Michel Buvé: "Het aandeel 'functionele platte daken' is nog altijd zeer klein, ook al begint het besef te groeien dat ze in tal van projecten een enorme meerwaarde kunnen bieden. In ons land worden er miljoenen vierkante meters ruimte simpelweg niet benut. Het minste wat je kan doen, is een groendak aanleggen. We hebben het hierbij overigens niet enkel over nieuwbouw. Ook bestaande daken komen in aanmerking, en dat met een minimale inspanning. Aangezien een extensief groendak met sedum van 5 centimeter potgrond slechts 70 à 80 kilogram per vierkante meter weegt (gewicht van het substraat + bevochtiging), zal je heel wat bestaande dakconstructies op structureel vlak niet al te veel hoeven aan te passen – de draagkracht van een dakconstructie bedraagt standaard al minstens 1 kN, ofwel honderd kilogram per vierkante meter. Er bestaan zelfs 'lichtgewichtgroendaken' met voorgekweekte vegetatiematten die een 'verzadigd gewicht' van slechts 30 à 45 kilogram hebben. Het is in

veel gevallen dus enkel een kwestie van de eventuele grindlaag te verwijderen, het dakoppervlak te reinigen, alle aansluitingen te controleren en het substraat voor je groendak te plaatsen (eventueel inclusief een wortelwerende beschermlaag en een drainagesysteem). En als je dan toch niet zo te vinden bent voor groen, is een terras met een 360°-panorama uiteraard ook niet slecht... De bijkomende ruimte die platte daken bieden, kan bovendien ook aangewend worden voor het plaatsen van zonnepanelen. Daarnaast kunnen parkeerdaken een welkome oplossing bieden voor de nood aan extra parkeerruimte. En wat dacht je van een sportveld of een speelplaats op een plat dak?"

"Het aandeel 'functionele platte daken' is nog altijd zeer klein. In ons land worden er miljoenen vierkante meters ruimte dus simpelweg niet benut."

Groendaken als compensatie voor verharding

Een tweede argument is het steeds nijpendere gebrek aan groen. Steden en gemeenten nemen meer en meer ruimte in die vroeger toebehoorde aan de natuur. Het nieuwe beleid inzake ruimtelijk ordening wil hier definitief paal en perk aan stellen, al is dat volgens

Maak van elk bitumineus plat dak een bruikbare oppervlakte!

Michel Buvé

kenners minstens drie decennia te laat. Groendaken zouden de overtollige verharding kunnen compenseren in afwachting van structurelere maatregelen, oppert Buvé. “In plaats van bovenop een appartementsgebouw enkel een bitumen dakbaan te plaatsen en er verder niets mee te doen, kan je er toch beter een daktuin van maken? Onderhoudsintensiviteit en extra kosten kunnen geen bezwaar zijn, want er bestaan wel degelijk extensieve types die weinig tot geen onderhoud vergen en geen gebruik van wortelwerende materialen vereisen. Bovendien komen groendaken de algemene uitstraling van de omgeving ten goede, verlengen ze de levensduur van de dakhuid, leveren ze een bijdrage aan de waterhuishouding en bevorderen ze de biodiversiteit, die lager bij de grond sterk onder druk staat. En waarom niet tuinieren op een plat dak, via de aanleg van een moestuin of een kruidentuintje? Daarnaast kan een dakterras in collectieve woonvormen dienst doen als ontmoetingsplek en sociale katalysator.

De gemeente Elsene stipuleert al dat elk dakoppervlak groter dan 200 m² begroend moet worden. Stel je voor dat het plaatsen van sedumplantjes al sinds de jaren 1960 een verplichting was voor alle daken in Brussel. Hoeveel aangenamer zou het in dat geval wonen, werken en vertoeven zijn in onze hoofdstad? Een retorische vraag... Kortom: het is onze morele plicht om een plat dak in te richten als een groendak of een dak met een andere waardevolle functie.”

“Groendaken zouden de overtollige verharding kunnen compenseren in afwachting van structurelere maatregelen op het vlak van ruimtelijke ordening”

Samenspel tussen architecten en dakspecialisten

Het weten is één zaak, het in de praktijk brengen een andere... Hoe gaan we deze morele plicht vervullen en ervoor zorgen dat geen enkel dak onderbenut blijft?

Bouwheren hebben een verantwoordelijkheid, maar de echte sleutel tot de broodnodige mentaliteitswijziging ligt bij onze architecten, meent Buvé: “Het moet voor hen een reflex worden om een dak te integreren in hun functioneel en/of esthetisch concept. Iets waar ze overigens alleen maar baat bij kunnen hebben, want het is zo al moeilijk genoeg om alle technische eisen te combineren met de hoge verwachtingen van de bouwheer en de beperkte oppervlakte waarop ze hun ‘totaalontwerpen’ moeten zien te realiseren.

Aan architecten zou ik dus zeggen: laat je vooral niet afremmen bij het ontwerpen, en raadpleeg vervolgens gespecialiseerde producenten om het technisch en praktisch mogelijk te maken. Zij zullen voor elke toepassing een geschikt systeem aanraden. Voor groendaken gelden bijvoorbeeld heel wat richtlijnen inzake wortelweerstand (een wortelwerende bitumen dakbaan onder een groendak is altijd aangewezen), compartimentering, de afstand tot glaspertijen, de hoogte van de begroeiing, het type begroeiing dat kan gedijen op daken met een bepaalde helling en/of oriëntatie ... En ook voor de bepaling van de draagkracht in functie van het beoogde gebruik bestaan er belangrijke vuistregels – niet alleen voor groendaken, maar ook voor parkeer- en andere daken. Ontwerpers kunnen hieromtrent heel wat nuttige informatie terugvinden in de technische voorlichtingen van het WTCB (TV 229 over Groendaken en TV 253 over Parkeerdaken).

In al deze gevallen is kiezen voor bitumen dakbanen hoe dan ook kiezen voor een betrouwbare en duurzame waterdichting. Als onze architecten de raad van dakspecialisten opvolgen, ben ik ervan overtuigd dat (bitumineuze) platte daken onze wereld in de toekomst een stuk beter zullen maken!”

Meer info over bitumineuze platte daken vindt u op www.bitumeninfo.be.

Vereniging van de Belgische Fabrikanten van bitumen dakbanen vzw.
Association des Fabricants Belges de membranes d'étanchéité bitumineuses asbl.

